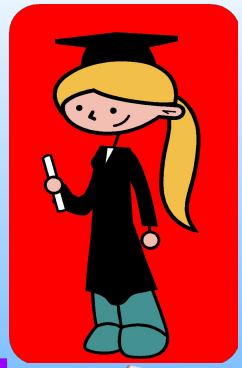
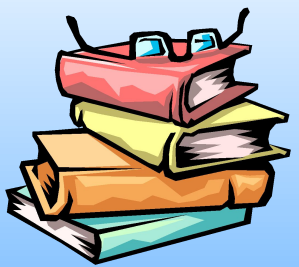

Орындаған: Мухамеджанова Асель

Тақырыбы: Өзгергіштік

Тексерген: Жармухаметова Раушан
Оразбаевна

Сабақтың барысы

Модификациялық өзгергіштік

Анықтама

Түрлері

Модификациялық өзгергіштік

Ерекшеліктері

Зерттеу әдісі

Орташа шаманы анықтау

Қорытынды

Модификациялық өзгергіштік

Анықтама :

Ағзалардың белгілерінің сыртқы орта жағдайына байланысты өзгеруі

Модификациялық өзгергіштік

Түрлері 1.Тұқым қуаламайтын өзгергіштік немесе фенотиптік, яғни модификациялық өзгергіштік

2.Тұқым қуалайтын немесе генотиптік, мутациялық комбинативтік яғни немесе өзгергіштік

Модификациялық өзгергіштік

Модификациялық
өзгергіштік – генотиптері
жағдайға ұқсас, сыртқы орта
байланысты
фенотиптері әр
түрлі болып өзгеруі

Модификациялық өзгергіштік

Ерекшеліктері :

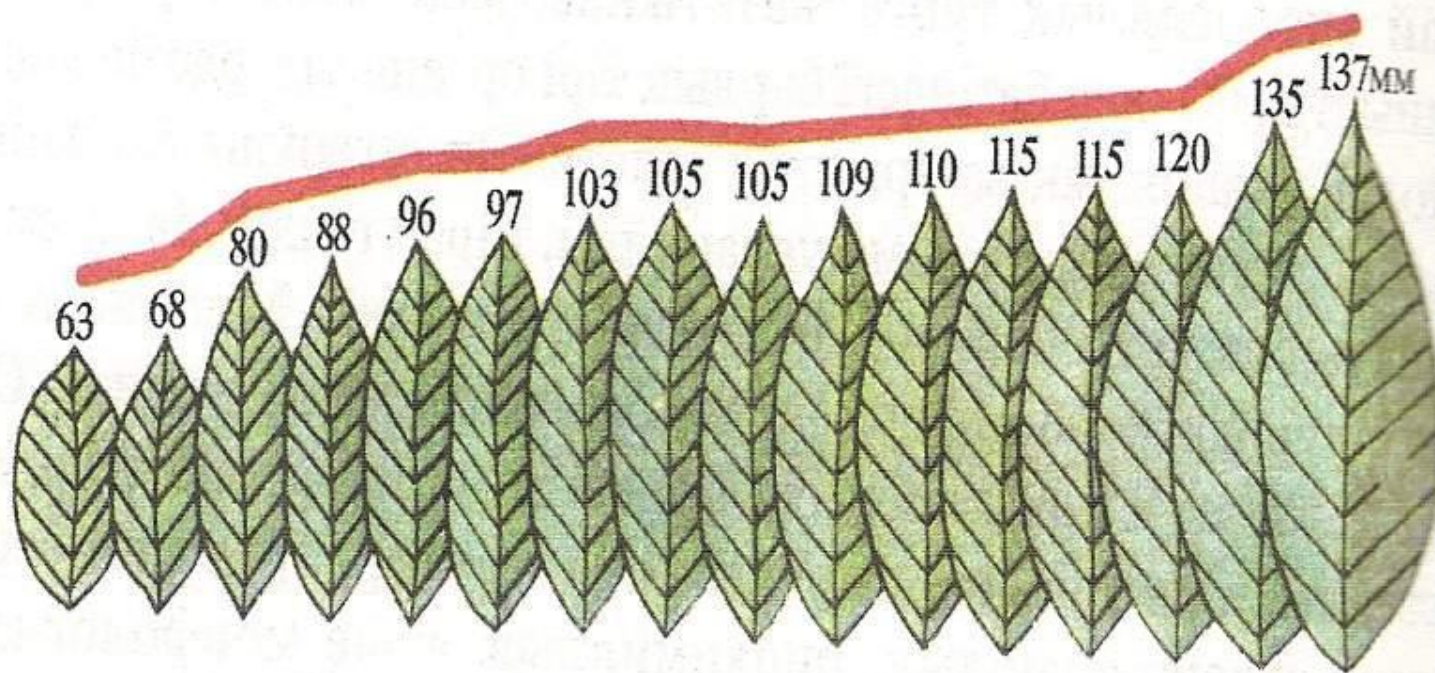
1. тұқым қуаламайды
2. тез және көп өзгереді
3. гендердің қызметіне ферменттердің белсенділігіне әсер етеді
4. Белгілі бір реакция нормасымен шектеледі

Зерттелу әдісі: Статистикалық әдіспен зерттеледі:
Вариция қатары – кішісінен үлкеніне қарай бір
қатарға орналастыру нұсқа – белгі дамуның жеке көрінісі

130-сурет. Лавршия жапырақтарының вариация қатары (жапырақ ұзындығы сан арқылы көрсетілген)

Модификациялық өзгергіштік

Орташа шаманы анықтау:

$$M = \frac{\sum (X * p)}{n}$$

Мұндағы:

M – орташа шама

X – нұсқа

P – нұсқалардың кездесу жиілігі

n - нұсқалар саны

Σ - жиынтық

**Бұл формула бойынша бидай
масақшаларының вариация
қатарының орташа шамасын
былай есептеп шығарамыз:**

$$M = \frac{14 \cdot 2 + 15 \cdot 7 + 16 \cdot 22 + 17 \cdot 32 + 18 \cdot 24 + 19 \cdot 8 + 20 \cdot 5}{100} = \frac{1713}{100} = 17,13$$

Қорытынды : Модификациялық өзгергіштік-тұқым қуаламайтын, реакция нормасымен шектелетін статискалық әдіспен зерттеліп, барлық тірі ағзаларда кездеседі

Модификациялық өзгергіштік

Анықтама : Ағзалардың белгілерінің сыртқы орта жағдайына байланысты өзгеруі

Түрлері

1. Тұқым қуалайтын өзгергіштік немесе фенотиптік, яғни модификациялық өзгергіштік
2. Тұқым қуалайтын немесе генотиптік, яғни мутациялық немесе комбинативтік өзгергіштік

Модификациялық өзгергіштік – генотиптері ұқсас, сыртқы орта жағдайға байланысты фенотиптері әр түрлі болып өзгеруі

Ерекшеліктері :

1. тұқым қуаламайды
2. тез және көп өзгереді
3. гендердің қызметіне ферменттердің белсенділігіне әсер етеді

Зерттеу әдісі: Статистикалық әдіспен зерттеледі:

Вариация қатары – кішісінен үлкеніне қарай бір қатарға орналастыру нұсқа – белгі дамуының жеке көрінісі

Орташа шаманы анықтау : $M = \sum(X \cdot p) / n$, M орташа шама, X -нұсқа, p - нұсқалардың кездесу жиілігі, n - нұсқалар саны, $\sum$ -жиынтық.

Қорытынды : Модификациялық өзгергіштік-тұқым қуаламайтын, реакция нормасымен шектелетін статистикалық әдіспен зерттеліп, барлық тірі ағзаларда кездеседі